

Undervisningsplan for Kursusforløb 7.-9. kl.

Sideløbende med historieundervisningen i 6.-9. kl. er der i 7., 8., og 9. klasse nogle kursusforløb med følgende overskrifter: Den Vide Verden, Demokrati samt Filosofi og Psykologi. Hvert kursus strækker sig over 40 lektioner, og eleven deltager i 2 kurser under hver overskrift i løbet af 7.-9. kl. Indholdet i kursusfagene er hos os en integreret del af undervisningen, indtil eleverne møder fagene i 7.-9. kl. Kursusfagene bliver igennem emneuger, klassemøder og samarbejde på tværs af klasser varetaget på forskellig vis. I de større klasser ønsker vi at arbejde mere systematisk og konkret med disse fag, da de er grundlæggende for den dannelse og uddannelse, skolen ønsker at give eleverne jvf. vores værdigrundlag.

Fagplan for Den Vide Verden og Demokrati

Formål

Formålet med undervisningen kan med få og enkle ord udtrykkes: "Fra holdning til handling" og er, at eleverne udvikler lyst og evne til at forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv og til aktiv medleven i et demokratisk samfund.

Derudover skal undervisningen udvikle samfundsbevidsthed, kritisk sans og gøre dem i stand til at beslutte og tage stilling og ikke mindst reflektere over den verden, de er en del af.

Undervisningen skal bidrage til, at eleverne udvikler ansvarlighed for løsningen af fælles opgaver, og at eleverne på baggrund af et personligt tilegnet værdigrundlag handler i forhold til det samfund, de er borgere i.

Undervisningen skal medvirke til, at eleverne udvikler færdigheder i at iagttage og analysere samfundsforhold og konflikter.

Emner i undervisningen

Den Vide Verden

Faget lægger op til debat, refleksion og stillingtagen. Derfor er det vigtigt, at undervisningen indeholder disse elementer, og at alle elever udfordres ud i refleksion og diskussion.

Faget lægger op til en problemorienteret undervisning, hvor elevernes egne oplevelser bringes i samspil med faglige begreber og teorier.

Eleverne skal kende til forskellige kulturer, deres værdier og normer. De skal kende til andre livsformer, religioner og historiske baggrunde.

Undervisningen kan indeholde aktuelle begivenheder, globalisering, konflikter og internationale problemstillinger, medier og deres indflydelse, politik og partidannelse, naturen som økonomisk ressource, nationalisme, arbejdsmarkedets udvikling og vilkår, andre unges livsvilkår i verden osv.

Overordnet set beskriver faget mennesket i forhold til natur, kultur, stat og samfund.

Demokrati

Også her er der tale om værdiafklaring, stillingtagen, refleksion og debat hos hver enkelt elev – faget skal således i sin form gøre det muligt for eleverne at deltage demokratisk og aktivt i timerne. Undervisningen skal bidrage til, at eleverne tager et aktivt medborgerskab på sig og deltager i de demokratiske processer i samfundet.

Udover det dannelsesmæssige aspekt i faget handler det om at:

- Redegøre for hovedlinjerne i det danske demokratiske system og dets historie.
- Beskrive forskellige politiske partiers synspunkter.
- Redegøre for samspillet mellem stat, amt og kommune og formidle viden om græsrodsbevægelser og interesseorganisationer.
- Give eksempler på, hvordan unge kan deltage i demokratiske processer i hverdagen: i familien, skolen og kommunen eksempelvis.
- Arbejde med fordomme, kommunikation og konfliktløsning.

Elevernes alsidige personlige udvikling

Demokrati og Den Vide Verden er mere end vidensfag. De er dannelsesfag, og vi vil i den forbindelse tale om demokratisk dannelse som udgangspunkt for fagenes overordnede mål.

I den sammenhæng er samtalen central, og vi vil derfor vægte fagene som diskussions- og problemorienterede fag, hvor eleverne selv er den aktive part.

Kommunikation som redskab er central i denne sammenhæng, og derfor vil det indgå som element i alle tre kursusfag.

Det er vigtigt for os at bidrage til udviklingen af aktive og ansvarlige elever, der tør åbne sig mod andre fællesskaber udenfor skolen.

Fagplan for Filosofi og Psykologi

Filosofi

Formål

Det centrale i undervisningen i filosofi for børn er at udfordre deres evne til at undres, til at stille spørgsmål og til at finde mulige forklaringer. Eleverne skal sammen med læreren øve sig i videnskabelig forståelse og arbejdsmåde. De skal øve sig i at udtrykke sig klart, i at argumentere, drøfte og føre bevis.

Der lægges også i denne sammenhæng stor vægt på at udvikle fællesskabet i klassen og i at tydeliggøre sammenhæng mellem klassens sociale liv og læringsmiljøet.

Grundlaget for undervisningen er den filosofiske samtale, hvor eleverne selvstændigt filosoferer over grundlæggende spørgsmål gennem dialog med andre.

Eleverne skal øve sig i at udtrykke sig klart og præcist og i at efterprøve egne og andres ræsonnementer. De skal formulere spørgsmål og rejse problemstillinger, give svar og begrunde dem. Dette er vigtigt i et (liberalt) samfund som vores, hvor det ikke er selvfølgeligt at legitimere en bestemt moral eller tænkemåde ud fra en religiøs eller anden autoritet. Spørgsmålet bliver da, hvordan vi skal komme frem til, hvad der er sandt og godt.

En filosofisk udredning er måske den eneste vej at gå.

Emner i undervisningen

Filosofihistorie og etik

Børnene skal stifte bekendtskab med nogle repræsentative tænkeres forståelse af virkeligheden samt deres menneskesyn og etik.

Aktuelle filosoffer kan være Sokrates, Platon, Aristoteles, Descartes, Hume, Kant, Kirkegaard, Marx og Sartre uden, at man skal lægge sig fast på bestemte favoritter eller behandle dem alle. Generelt skal børnene tilegne sig kundskaber om virkelighedsopfattelser og kundskabsidealer gennem tiderne og få indblik i, hvordan synet på mennesket har ændret sig.

Videnskabsfilosofi

Børnene skal have et grundlag for at forstå, hvordan sproget er et værktøj for tænkning og erkendelse. Sproget er et redskab for at erhverve elementære kundskaber i logik og øve sig i at argumentere omkring etiske spørgsmål.

De skal arbejde med tolkning, præcisering og definition af begreber og udsagn.

Filosofisk samtale

En filosofisk samtale med børn forudsætter en ikke-autoritær og søgende holdning fra lærerens side. Vi bruger filosofiske fortællinger, øvelser og leger som udgangspunkt for samtalen. Det er vigtigt at hjælpe eleverne til at komme videre i deres refleksion her og nu. Det vil være en fordel at føre logbog over samtalerne og deres udvikling.

Psykologi

Formål

Psykologi er beskrivelsen af, hvordan mennesket formes og udvikler sig som person og i samspil med andre fra den tidlige barnealder og frem til alderdom og død. Vores primære fokus for faget er naturligt nok på at beskrive barndom og ungdom. Disse faser er

afgørende for det senere voksenliv, og målgruppen står aldersmæssigt midt i processen. Vi befinder os i et samfund, hvor alt udvikles og ændres mere og hurtigere, end i noget andet samfund hidtil har gjort. Der er langt færre færdige regler, normer og skabeloner for, hvordan et liv skal leves. Vi er overladt til at skabe og forme os selv, vores mål og vores regler i forhold til andre mennesker, til skolen og arbejdet.

For at kunne foretage nogle kvalificerede valg, er det nødvendigt med en bevidsthed om sig selv.

Emner i undervisningen

Udviklingspsykologi

Hvilke faktorer bestemmer udviklingen?

Hvad driver udviklingen fremad?

Samspelet mellem den enkelte og samfundet.

Normalitet og afvigelse, sundhed og sygdom.

Opdragelse og forskellige former for opdragelse.

Bevidsthedsdannelse og sprogudvikling, sprogkoder.

Aggression, narcissisme og ødipuskompleks.

Kønsidentitet og kønsroller.

Pubertet og ungdom.

At blive voksen, at flytte hjemmefra.

Gruppepsykologi

Gruppen og dens betydning for individet.

Gruppedynamik.

Forskellige former for grupper.

Gruppestruktur, roller.

Kommunikation.

Ledelse i grupper, autoritet.

Socialt klima, konkurrence og samarbejde.

Forholdet mellem grupper.

Elevernes alsidige personlige udvikling

Filosofi og psykologi er sammen med sprogudviklingen de vigtigste hjælpemidler i udviklingen af de unge mennesker som personer.

Evnen til empati, til at indgå i samarbejde og til refleksion er helt grundlæggende for dannelsen af en egen identitet og for (selv)udvikling og for opdragelsen til borger i et demokratisk samfund.

Vi skal derfor starte dette arbejde så tidligt som muligt i skoleforløbet og arbejde mere reflekteret og systematisk, når børnene har nået til et udviklingstrin, hvor de kan være aktive medspillere i en dialogstyret proces.